

เทียบไทย - อังกฤษ

น้ำถึงไหน ปลาถึงนั้น **Where there is water, there are fish**

- อาจเทียบได้กับคร่าวพญาพรหมที่ว่า ค่อยอยู่ตามน้ำ ค่อยทำตามตัว น้ำเพียงใด ดอกบัวเพียงอื่น

กะหลาป่า (กะลำป่า) **n.name of an ancient city in Java, thought to be the same as Djakarta; a fruit of the same genus as the rose apple but green in color (See ต้น plants)**

- คำว่า **the rose apple** น่าจะหมายถึงผลชมพูที่มีสีเหมือนดอกกุหลาบ (สีชมพู) แต่ชมพูกะหลาป่ามีสีเขียว ส่วนชมพูมาเหมียวมีสีแดง

กั้ง แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า **crayfish** และเป็น **ecrevisse** ในภาษาฝรั่งเศส แต่ผู้รู้ได้วิเคราะห์ว่าอังกฤษแปลง **visse** ไปเป็น **fish** หรือปลา

- ตามความหมายในคำศัพท์ว่า **crayfish** (เคร-ฟิช) กุ้งน้ำจืด, กุ้งนาง คือหมายถึงกั้ง และคำว่ากั้งนี้ยังอาจหมายถึง กะเหรียงด้วย เพราะในภาษาล้านนามีปลาชนิดหนึ่งอาศัยอยู่ตามลำธารบนภูเขาที่มีชื่อว่า ปลา กั้ง ดังนั้นจึงน่าจะเป็นบัญญัติคำศัพท์ผิดไป คือคำว่า **crayfish** น่าจะหมายถึง ปลา กั้ง ที่ชอบกินกุ้งนาง (กั้ง) ที่เขียนเป็นภาษาฝรั่งเศสว่า **ecrevisse** และยังมีคำที่คล้ายกันนี้ว่า **crevasse** ซึ่งหมายถึง รอยแยกในน้ำแข็งบนภูเขา อันน่าจะเป็นที่มาเกี่ยวกับ กั้ง หรือปลา กั้ง ก็ได้

และมีเรื่องเล่าว่า “คดีขึ้นในโรงศาลเรื่องหนึ่ง จำเลยถูกฟ้องว่าไปตกปลาในที่มีป้ายบอกห้ามไว้ว่า ไม่ให้ตกปลา จำเลยแก้ว่าไม่ได้ตกปลา เป็นแต่ตกกั้ง ศาลตัดสินเอาจำเลยเป็นผิดเพราะ **Crayfish** ชื่อก็บอกอยู่ในตัวแล้วว่าเป็นปลา” ที่จริงแล้วกั้งหรือกุ้งนางนั้นตกด้วยเบ็ดไม่ได้ แต่อาจจับได้โดยวิธีช้อน หรือช้อนด้วยสวิงเท่านั้น ดังนั้นตัว **Crayfish** นี้จึงน่าจะหมายถึง ปลา กั้ง ดังกล่าว หรืออาจจะมี ความหมายได้ทั้งสองนัยจึงเกิดการตีความขึ้นมาได้

ชมพู **n. adj. rose-colored, salmon-colored, pink** ชมพู **n.the rose apple (See ต้น plants)**

- **Pink** - พิงค แปลว่า สีแดงเรื่อ, สีชมพู หรือสีปูนแห้ง ดังนั้นเมืองหลวงของแคว้นองคราษฎร์จึงได้ชื่อว่า จำปา (ชมพู) แผลงหัวที่เป็นต้นเหตุให้เกิด โรคตาแดงในภาษาล้านนาเรียกว่า แมงพั้งค์ หรือ แดงปั้งหลัง - แดงเรื่อ

กัลปพฤกษ์ (กัณละปะพริก) **n a tree growing in a future world yielding fruits which contain anything one may wish for; a decorated tree, somewhat like a Christmas tree from which gifts or limes containing coins are suspended; limes containing coins thrown as alms to a crowd after a cremation; a tree of the genus Cassia with pink flowers blooming in March and April (See ต้น plants)**

กากี **n. adj. (P) a female crow, Khaki, a woman who left her husband and eloped with her lover**
 คนชรรพ์ **in a story of the same name; a lewd woman; lewd, unchaste, dissolute; khaki color S.**
 แพศยา

กำสรวล (กำสวณ) **vi. (P) to cry, to moan, to lament S. กัณแสง**

- คำว่า **to moan** หมายถึงเสียงของลมพัด หรือน้ำไหล คล้ายกับเสียงที่คร่ำครวญ ซึ่งน่าจะเป็นเสียงที่ทำให้เกิดความไพเราะ และมีความหมายตรงกับภาษาล้านนาว่า ม่วน (**moan**) แล้วจึงเลยเถิดไปถึงคำว่า สรวลเสเฮฮา อันมีความหมายที่แตกต่างจากคำว่า กำสรวลอย่างสิ้นเชิง
 สรวลเสเฮฮา **vi. to laugh, to be merry S. หัวเราะ**

จมร (จะมอน) **n จมรี (จะมะรี) n the yak, the hair of the yak, a symbol of royalty**

จาม **n the Chams, an ancient people in the central coastal part of Vietnam จำปาศักดิ์**
n Cyambo or Champasak, formerly the capital of the Chams in southern Laos

จามจรี (จามะจรี) **n จามรี (จามะรี) n a yak, yak's hair, used in various forms as a symbol or royalty; the silk tree, the rain tree (See ต้น plants) S. จมร**

คำว่า **symbol** หรือ **Cyambo** น่าจะมาจากรากศัพท์เดียวกัน ตรงกับคำไทยว่า สำเภา และเป็นที่มาของคำว่า จังซีลอน คือ สำเภา **n junk, an argosy C. กำปั่น เรือสำเภา** น่าจะมาจากคำว่า เรือของชาวขมพูทวีป, **Jumbo, เสียมภู, จำปา, จาม**

เจ๊ก **n a Chink, an offensive term เจ๊กตื่นไฟ n adv. literally, a Chinese alarmed by a fire; panicstricken S. จีน**

- คำว่า **Chink** น่าจะตรงกับคำว่า ชิกส์ (ลิกซ์) หรือ ชิค ซึ่งเป็นคำที่ใช้ประกอบหน้าคำนามเพื่อใช้เรียกชาวอาหรับ เช่น ชิค โคไมนิ เป็นต้น (**sheik** (ฉีก) **n.sheikh** (ฉีก) **n.**เจ้าอาหรับ ที่ตั้งเด่นท่อยู่ตามทะเลทราย)

ชี **na nun, a sister** ชีปะขาว **n**ชีชะขาว **n**ชีผ้าขาว **na white-robed ascetic; any ascetic; a nunmoth** ชีเปลือย **na nudist, a nude**

เชน **n.Jainism, a religion of India**

- พวกชีนี้เป็นนักบวชในศาสนาเชน คือพวกที่นุ่งขาวห่มขาว (**a nun**) เรียกว่าเสวตัมพร ส่วนพวกชีเปลือย (**a nude**) เรียกว่าทิมัมพร (ทิกำพอน) **n(P) the welkin, the sky** และคำว่า พอน ในภาษาล้านนาแปลว่า ขาว ซึ่งน่าจะมาจากคำว่าเสวตัมพรนี้เอง

เปลือย (เปลือย) **adj. vt. to strip, stripped, without clothes, naked** = เปลือยกายนักเปลือยกาย **n**ชีเปลือย **n.nudists** S. ล่อนจ้อน C. เปลื้อง

ดอกทอง **n. adj. flowers of gold; sexually promiscuous; a promiscuous woman, a whore, a harlot, a prostitute**

- คำนี้แปลว่า หญิงใจง่าย หญิงแพศยา หรือโสเภณี จึงน่าจะมาจากนางรำ (โนราห์) หรือนางอัปสร (นางเทพทาสี) ซึ่งได้วิเคราะห์ไว้ว่าน่าจะเป็นชาวสุวรรณภูมิซึ่งมีที่มาเนื่องด้วยนครโสเภณี **n**นครโสภณี **na street woman, a prostitute, a whore, a harlot, a call girl**

แฉง (ฉะแหฺง) **n(P) the moon** ไฉง (ฉะไหง) **n(P) the sun**

- เมื่อเทียบคำว่า ไฉง กับแฉง แล้วน่าจะเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า **sun** กับ **mun** พวกที่นับถือพระอาทิตย์เรียกว่า พวกอารยัน ส่วนพวกที่ถือพระจันทร์เรียกว่า พวกมูณท์ หรือทมิฬ

ทมิฬ (ทะมิน) **n. adj. a Tamil from Madras or Ceylon, cruel, savage, ruthless** = ทมิฬหินชาติ

รามัญ **n. adj. Mon; a Peguan** S. มอญ - เม็ง - มิน - ทมิฬ = มอญมักกะสัน หรือยักษ์มักกะสัน

ท้าวมอลีวราช (ท้าวมอลีวระชาด) **n. the grand old man who came from his abode in the Himalayas to arbitrate the differences between Ramachandra and the demon king a great arbiter**

- แปลเป็นใจความได้ว่า ท้าวมอลีวราชคือผู้ยิ่งใหญ่ในครั้งบุพกาล แห่งภูเขาคาหิมาลัย ซึ่งได้มาทำการตัดสินในกรณีพิพาทระหว่าง रामจันทร์ กับ **demon king** (ปีศาจ)

เมื่อเทียบกับข้อวิเคราะห์ในข้างต้นแล้วคำว่า **demon king** ก็น่าจะหมายถึงกษัตริย์ทมิฬ หรือมอญ (**Mon**) ที่เรียกว่า ยักษ์มักกะสัน คำว่ายักษ์ **giant** แปลว่า ผู้ปริชาสาสามารถเลิศล้ำ หรือผู้ที่คนควรบูชา และตรงกับคำศัพท์ว่า **Jumbo** แปลว่า ช้าง (นาเคนทร์) น่าจะหมายถึงเผ่า นาคา นักล่าห้วงมนุษย์ จึงได้ชื่อว่ายักษ์

ยักษ์ น.อมมนุษย์ ถือกันว่ามีรูปร่างใหญ่โตน่ากลัว มีเขี้ยวอก ใจดำอำมหิต ชอบกินมนุษย์ กินสัตว์ โดยมากมีฤทธิ์เหาะได้จำแลงตัวได้ (ส. ยกข ว่า อมมนุษย์จำพวกหนึ่ง บริวารท้าวมเวสสุวรรณ; ป. ยกข)

ท้าวกุเวร(ท้าวมเวสสุวรรณ) เป็นพระยายักษ์เจ้าขุมทรัพย์ ทมิฬเรียกว่าท้าวกุเรปันเป็นพี่ชายต่างมารดาของทศกัณฐ์ ท้าวกุเวรมีรูปร่างพิการคือมีขาสามขา ดังนั้นจึงมักเขียนเป็นภาพยืนถือไม้เท้ายืนอยู่หว่างขา มีเมืองชื่อ อลกา มีสวนอุทยานชื่อสวนไฉตรต หรือมนทร มีกนิษฐและคนธรรพ์เป็นผู้รับใช้ เหตุนี้ท้าวกุเวรจึงได้มีชื่ออีกอย่างหนึ่งว่า ท้าวกินเรศ และน่าจะเนื่องกับคำว่า **giant** ด้วย

gain (เกน) **n vi. vt. 1.** ทรัพย์สมบัติที่ได้มา, ทรัพย์ **2.** ได้กำไร, กำไร **3.** ได้, ได้มา **4.** ประโยชน์ ดีกว่า, มีภาษีกว่า, ได้เปรียบ **5.** มีชัยชนะ **6.** บรรลุ, ไปถึง **7.** ได้เป็นพวก **8.** โกส้เข้าไป, (นาฬิกา) เร็วไป, คืบหน้า, ก้าวหน้า, รุกล้ำ **9.** เพิ่มขึ้น, ได้เพิ่มขึ้น, จำนวนเพิ่มขึ้น, อัตรายาย

จะเห็นได้ว่า คำว่า **giant** กับคำว่า **gain** จะมาจากรากศัพท์เดียวกัน เพราะมีความหมายตรงกันที่ว่ายักษ์เป็นเจ้าของขุมทรัพย์ - ทรัพย์สมบัติที่ได้มา และในความหมายว่า มีชัยชนะ ก็น่าจะเกี่ยวกับคำว่า วิกตอรี ดังนี้

victory (ฝึค-โทะริ) **n** **victorious** (ฝึค-โทะเรียช) **adj.** **victoriously** (ฝึคโทะ-เรียชลิ) **adv.** ชนะ, ได้ชัยชนะ, ชัยชนะ, อย่างมีชัย **victor** (ฝึค-เทอะ) **n** ผู้มีชัย, ผู้ชนะ, ผู้พิชิต

มโนห์รา (มะโนรา) **n.** **Manohra, daughter of the King of** กนิษฐ, **halfbird, halfhuman, who married** พระสุ ชน; **a form of entertainment, popular in the south of Thailand, featuring** **Manohra**

- คำว่า สุชน น่าจะแปลว่า ทรัพย์ที่ได้มาโดยชอบอันหมายถึงทรัพย์ที่ตกทอดมาเป็นมรดก เป็นต้น ซึ่งอาจจะเทียบได้กับเจ้าละมานในบทกลอนเรื่องพระอภัยมณี ว่า

อันแดนดินถิ่นฐานทุกบ้านช่อง บังเกิดทองเกิดเพชรทั้งเจ็ดสี
 อิกทีกตึกตั้งด้วยมั่งมี ชาวบุรีก็มีได้ทำไร่นา
 เก็บเงินทองกองทรัพย์ไว้นับชื่อ โศกระบือม้าช้างต่างภาษา
 ใครไปขายได้แพงแรงราคา เรือลูกค้าเข้าเมืองนั้นเนื่องไป

ในบทกลอนนั้นบรรยายว่าเป็นชาวทมิฬ และมีภาษาพูดคล้ายกับชาวสิงหล

ท่าหน้า **n. a landing a place on the waterside where people go washing**

- คำว่า **washing** นี้ น่าจะเป็นที่มาของคำว่า **washington** ซึ่งเป็นเมืองที่ของสหรัฐอเมริกา ส่วนคำว่า **ton** นั้นก็มีความหมายที่เกี่ยวข้องกับเมืองที่อื่นเป็นที่จอดเรือเดินทะเล ดังนี้

“**ton (ตัน) n. 1.** ตันน้ำหนักหน่วยวัดน้ำหนักหรือขนาดมีต่างๆ กัน สำหรับวัดน้ำหนักมีสามอย่าง คือ **long ton = ๒,๒๔๐ ปอนด์ short ton = ๒,๐๐๐ ปอนด์ metric ton = ๑,๐๐๐ กิโลกรัม 2.** ตันปริมาตรสำหรับวัดความจุและระวางของเรือสินค้า = ๑๐๐ ลูกบาศก์ฟุต ของเรือรบ = ๓๕ ลูกบาศก์ฟุต **tonnage (ตัน-นิจ) n. 1.** ระวางเรือคิดเป็นตันถ้าวัดความจุของเรือทั้งลำเรียกว่า **gross tonnage** ถ้าคิดเอาแต่ความจุของเรือสำหรับบรรทุกสินค้า เรียกว่า **register tonnage, net tonnage** วัดโดยอัตราตันละ ๑๐๐ ลูกบาศก์ฟุตถ้าคิดเอาน้ำหนักน้ำที่เรือขับออกไป เรียกว่า **displacement tonnage** หรือระวางขับน้ำ วัดโดยอัตราตันละ ๓๕ ลูกบาศก์ฟุต **2.** น้ำหนัก (หรือขนาด) ของสิ่งหนึ่งสิ่งใด คิดเป็นตัน-tonner (ตัน-เนอะ) **sf.** เรือมีระวาง (เท่านี้ตันเท่านี้ตัน) เช่น **ten-thousand tonner** เรือซึ่งมีระวางหมื่นตัน **ton-mile** หน่วยวัดสินค้าที่บรรจุโดยยานพาหนะเท่ากับน้ำหนักหนึ่งตันไปในระยะหนึ่งไมล์” ดังนั้นคำว่า **washington** จึงน่าจะมีความหมายว่า “ท่าเรือขับระวาง”

ฝรั่ง (พะหุรั้ง) **n. adj. guava** (See ตัน plants); a white man (probably from the word Frank of the Levant); white, Westem = ฝรั่งมังค่า; (of plants) native of a foreign country , ฝรั่งกังไส **n. adj. china** made in Europe, especially willowware; willow pattern

- **guava** (กวา-พะ) **n.** ตันฝรั่ง, ลูกฝรั่ง คำว่า **guava** น่าจะมาจากคำว่า กุลวา ซึ่งภาษาด้านนา หมายถึงพวกฝรั่ง ดังนั้น **guava** จึงแปลว่าตันฝรั่ง

พัทธสีมา น. เขตสังฆกรรมที่พระสงฆ์ได้กำหนดไว้เป็นหลักฐานตามวิธีการในพระพุทธานุญาต
เรื่องสีมาพัทธสีมา (พัทธสีมา) **n the grounds of a monastery, the precincts of a wat, church
property** (พจนานุกรมไทยเป็นอังกฤษของ สอ เสถบุตร) แปลว่า ที่ดินของวัด(ที่ธรณีสงฆ์),
ขอบเขตของวัด, มีคุณสมบัติในความเป็น โบสถ์)

สี (cover)

- คำว่าสีมีความหมายในแง่ที่ว่า เคลือบไว้ คือใช้เคลือบพื้นให้เงางามและทนทาน จึงไม่ควรที่จะใช้ว่า สีพื้น

เสาตะลุง **n a stake for tying an elephant**

- คำนี้แปลว่า เสาสำหรับผูกช้าง น่าจะมาจากคำว่า เสาตุงคำ ซึ่งอาจแผลงเป็น เสาธง ก็ได้

ก่น **vt to cut (a tree) ก่นสร้าง vt. to clear (land) S. โคน**

- คำว่า ก่น ทางล้านนาออกเสียงว่า ค่น แปลว่า โคน

คนธรรพ์ (คนทัน) **n a member of a race of musicians in heavens; a lover of กากี**

- ตามตำนานกล่าวว่าคนธรรพ์เป็นคู่ผู้สมกันกับนางกนิรี และนางกนิรีนี้มีหลักฐานที่ชวนเชื่อได้ว่าหมายถึงนางรำ หรือนางเทพทาสี อันเป็นที่มาของหญิงโสเภณี และนางแพศยา ซึ่งก็มีความหมายตรงกับคำว่า กากี

เจ้าสัว **n a wealthy Chinese merchant เจ้าสัว = rich man**

กระฎุมพี **n. adj. (P) a rich man, new rich, proletarian, vulgar, canaille S. ไพร่**

- เมื่อคำว่า **rich man** ตรงกับคำว่า กระฎุมพี ดังนั้นจึงเกิดปัญหาขึ้นว่า เจ้าสัว นี้จะหมายถึง ไพร่ได้หรือไม่

ชมพูทวีป (ชมพูทวีป) **n the Indian subcontinent** ชมพูณฑ **n pure gold = ทองแท้ (บริสุทธิ์)**

- ความหมายดังกล่าวนี้ น่าจะหมายถึงชาวสุวรรณภูมิ อันมีสาระเนื่องกันกับคำว่าชมพูทวีป ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าหมายถึงโลกมนุษย์ทั้งหมด และมีความหมายตรงกับคำว่า กนกนคร **n**กนก นครา **na golden city**

ฝรั่งงักไส **n adj.china made in Europe, especially willowware; willow pattern**

- ถ้าจะวิเคราะห์ให้ลึกกลงไปแล้วก็จะทราบได้ว่า ฝรั่งงักไส ก็คือพวกอังกฤษนั่นแหละซึ่งเป็นชนเผ่าที่เรียกกันว่า กุลาขาว และหมายถึงชาวจีนในพื้นแผ่นดินใหญ่ด้วย ดังจะเห็นได้จากคำศัพท์ต่อไปนี้

John (จอห์น) **n**จอห์น ชื่อผู้ชายอังกฤษ โดยมากใช้เป็นชื่อตัว **John Bull** รัฐบาลอังกฤษ, ชาตอังกฤษ **Johnnie** (จอห์น-นีย์) **n**ชื่อที่ชาวอังกฤษใช้เรียกคนต่างชาติ เช่น คนจีน **Johnny** (จอห์น-นีย์) **n**คน, หมอเช่น **that Johnny** เจ้าหมอนั่น **John Chinaman** คนจีน

กินนร (กินนอน) **n a race of beings, half-bird half-human, the female of the species =** กินรี, กินริน, **and the male =** กินบุรุษ (See มโนห์รา story); **(F) an idler (a play on words on** กินนอน **above)**

- คำว่ากินรีนี้เป็นเรื่องสมมุติขึ้นในวรรณกรรม โดยสมมุติว่าเป็นหญิงสาวครึ่งคนครึ่งนก **the female of the species** เช่นเดียวกับเรื่องของนางเงือก ซึ่งไม่เกี่ยวกับนางเงือกแต่อย่างใด แต่คนในภายหลังถือเอาเป็นเรื่องจริงเรื่องจังจิงได้ให้คำจำกัดความจนเผลอไป

ขนมโก๋ **na Chinese sweetmeat made of rice flour; traditionally eaten during an annual festival called** สารทขนมโก๋ **in autumn**

- คำว่า **sweetmeat** มีความหมายตรงกับคำว่า ขนมฝรั่ง ดังนั้นคำว่า ขนมโก๋ จึงน่าจะมาจากคำว่า โกล หรือ **Anglo-** (แอง-กโล) **pf.** อังกฤษเช่น **Anglo-American relations, Anglo-Thai trade** ฯลฯ **Anglo-American relations** การสัมพันธ์ระหว่างอังกฤษกับอเมริกา **Anglo-Thai trade** การพาณิชย์ระหว่างอังกฤษกับไทย **Anglo-Indian** ชาวอังกฤษที่ตั้งหลักฐานหรือเกิดในอินเดีย **Anglo-Saxon** ชนชาติเยอรมันที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในอังกฤษในสมัยโบราณ และเป็นบรรพบุรุษของคนอังกฤษในสมัยนี้, ชาวอังกฤษหรือชาวสหรัฐอเมริกาสมัยนี้, ภาษาอังกฤษโบราณใช้พูดกันก่อนที่พระเจ้าวิลเลียมมาตีอังกฤษได้ **Anglo-Saxondom** ดินแดนที่เชื้อสายของชาวอังกฤษอาศัยอยู่ในปัจจุบัน, พวกที่เป็นเชื้อสายของชาวอังกฤษทั่วโลก

นาวา **na craft, a vessel, a ship, a boat**

- คำว่า **craft** แปลว่า ยาน ไทยเรานำมาใช้รวมกันเป็น ยานนาวา ต่อมาจึงกลายเป็นคำว่า ย่าน เช่น ย่านปากเกร็ด ย่านดาวคะนอง ฯลฯ ซึ่งหมายถึงขอบเขตของตำบลหนึ่งๆ

Mon(โมน) **n adj.** มอญ **Mon-khmer** มอญเขมร

- คำว่ามอญนี้มีคำกล่าวที่ว่า มอญมักกะสัน ปกติใช้เรียกคู่กับคำว่ายักษ์ เช่น ยักษ์มักกะสัน (ลำ) น. ผู้มีใจคอดุร้าย และน่าจะเป็นประเภทเดียวกันกับคำว่า ยักษ์ปักหลัก ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 แปลว่า (ลำ) น. ผู้มีรูปร่างใหญ่โต. หรืออาจใช้กับคำว่า คำทะมึนว. มีลักษณะคำมีดสูงใหญ่ น่าเกรงขาม ตระมึน ก็ว่า. ตรงกับความหมายของคำว่า ทะโมน = **big** และเป็นที่ทราบกันในความหมายว่า ถึง ซึ่งอาจเทียบได้กับทหารของพระราม อันเป็นบรรพบุรุษของชาวลังกา หมายถึงชนเผ่าทมิฬ (ทราวิท)

* * * * *

ปุราณภิกขุ